

Mobiliteit van de toekomst

Deze bouwsteen is één in de reeks 'Woningcorporaties en duurzame mobiliteit', gemaakt in opdracht van de Provincie Zuid-Holland en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Jos Thomaes, Green Mobility Partner
Marlou Boerbooms, Energieambassadeur

Waarom inzetten op vervoer van de toekomst?

Om de opwarming van de aarde te beperken, zijn er afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord om de CO₂ uitstoot terug te dringen. Woningcorporaties dragen hieraan bij door verduurzaming van het vastgoed. Het Klimaatakkoord zet ook in op mobiliteit¹ met afspraken onder het motto 'Schoner, slimmer en anders'. De helft van het aantal autokilometers is werk gerelateerd. De overheid² stimuleert om de overstap naar duurzame mobiliteit financieel aantrekkelijk te maken. Ook corporaties kunnen gebruikmaken van de stimuleringsregelingen voor de eigen bedrijfsvoering en woon-werkverkeer. Zij kunnen huurders helpen overstappen naar duurzame mobiliteit. Om voor 2050 aan de EU-doelstellingen te voldoen, is voor het wegvervoer een CO₂-afname van maar liefst 95 procent noodzakelijk. Vervoer in Nederland is op dit moment goed voor ongeveer 32% van het totale oliegebruik en verantwoordelijk voor 20% van de CO₂-uitstoot. Ook voor corporaties valt hier nog veel winst te boeken. De Milieubarometer 2021³ toont aan dat bij corporaties de helft van de milieu-impact veroorzaakt wordt door vervoer. De winst die te boeken valt dankzij de inzet op duurzame mobiliteit is niet alleen gericht op reductie van CO₂ en een gezondere luchtkwaliteit. Het kan ook bijdragen aan lagere bedrijfskosten en een hogere tevredenheid bij medewerkers.

Corporaties stellen vaker bedrijfsfietsen en elektrische (deel)auto's beschikbaar. Er is meer keuze in elektrisch vervoer. Er zijn meer typen elektrische auto's en bussen met een steeds groter bereik qua accu vermogen. De aanschafkosten zijn gedaald ten opzichte van 2019. En we zien de eerste corporaties die medewerkers laten rijden in microcars. De mogelijkheden zijn groot.

Cargobikes, in allerlei typen, worden steeds vaker ingezet met name in de grotere steden. Een corporatie kan afhankelijk van behoefte en het parkeerbeleid van de stad of steden waarin zij werkt, kijken wat een passend vervoermiddel is voor de medewerkers. Zij kan hiervoor deskundig advies inschakelen bijvoorbeeld bij het kenniscentrum <https://lev-kenniscentrum.nl/>⁴. Dit centrum zet zich in voor de ontwikkeling van micromobiliteit in de transitie naar leefbare steden, sociale en ruimtelijke verbondenheid en bewegingsvrijheid. De branchevereniging <https://doetdoet.nl/>⁵ biedt ondernemers waaronder corporaties hulp op het gebied van elektrisch vervoer.

SUCCESVOLLE CORPORATIES DOEN DIT

- Zij gaan in gesprek met de gemeente over oplossingen op maat;
- Zij kloppen voor hulp aan bij (overheids)organisaties die regionaal of provinciaal werken aan mobiliteit;
- Zij werken samen met bestaande (soms commerciële) initiatieven voor duurzame (deel)mobiliteit;
- Zij maken een communicatieplan over duurzame mobiliteitsoplossingen voor bewoners;
- Zij investeren zo min mogelijk in reguliere parkeervoorzieningen voor auto's;
- Zij kijken niet alleen naar oplossingen met (deel)auto's maar ook naar de fiets, scooter of OV;
- Zij investeren in voldoende brandveilige stallingen voor e-bikes, scooters en scootmobielen;
- Zij zorgen voor draagvlak binnen de eigen organisatie;
- Zij belonen medewerkers die willen fietsen, stimuleren (deel)mobiliteit en OV;
- Zij integreren duurzame mobiliteit binnen reguliere werkprocessen van bijvoorbeeld de HR-afdeling, projectontwikkeling, assetmanagement en buurtbeheer;
- Zij helpen duurzame mobiliteit simpel en leuk te maken;
- Zij schakelen daarvoor (externe) professionals in;
- Zij leren van andere corporaties en voorbeelden door de contactpersonen te benaderen die al eerder ervaring opdeden met een duurzame mobiliteit;
- Zij ervaren de voordelen van duurzame mobiliteit en dragen dat uit.

1 <https://www.klimaatakkoord.nl/mobiliteit>

2 <https://magazines.rijksoverheid.nl/ienw/werkenaanduurzamemobiliteit/2019/01/index>

3 <https://www.stimular.nl/samen-met-stimular/bedrijven-organisaties/benchmark-woningcorporaties/>

4 <https://lev-kenniscentrum.nl/>

5 www.doetdoet.nl

TIPS EN TRICKS VAN CORPORATIES

Vervoer van de toekomst is een breed begrip. Een aantal trends zijn duidelijk:

- Het terugdringen van mobiliteit door het aanbieden van een goede regeling thuis- en online werken;
- Stimuleer te lopen of fietsen door bijvoorbeeld een verhuiskostenregeling, fiets van de zaak, etc.;
- Voor stedelijke corporaties is het gebruikmaken van openbaar vervoer een optie;
- Bied deelmobiliteit aan zowel voor woon-werk als voor bedrijfsvervoer;
- Zet in op de transitie naar elektrisch vervoer, de keuze aan elektrische mogelijkheden zijn steeds groter;
- Probeer lichtere en kleinere auto's uit zoals microcars.

De belangrijkste tips die wij ophaalden bij de corporaties zijn:

- Zorg voor draagvlak binnen je eigen organisatie;
- Zoek enthousiastelingen die zich willen inzetten voor duurzame mobiliteit;
- Geef collega's de ruimte om ervaring te delen en anderen mee te nemen;
- Zorg voor goede inbedding in de organisatie;
- Start met pilots maar maak het ook structureel;
- Haal deskundigen in huis die de corporatie helpen de juiste keuzen te maken;
- Benut de financiële regelingen die er zijn;
- Maak een visie, strategie en operationeel programma en evalueer;
- Werk samen met andere bedrijven en partners in jouw omgeving!

De belangrijkste tricks:

- Mobiliteit is geen corebusiness, hierdoor is er te weinig tijd en aandacht voor;
- Ga het wiel niet alleen uitvinden;
- Er zijn veel regelingen ter stimulering, het verzilveren daarvan kost tijd.

Uit de praktijk van corporaties

Voorbeeld Havensteder: Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit

Havensteder neemt deel aan de *Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit*⁶ waarin zij samenwerkt met inmiddels een 32-tal andere Rotterdamse bedrijven, mobiliteits- en duurzaamheidsprofessionals. De gemeente Rotterdam nam het initiatief. Havensteder committeert zich aan een reductie van een CO₂-uitstoot met minimaal 50% voor woon-werk- en bedrijfsvervoer in 2030. Dit is het doel zoals in de Klimaatalliantie is afgesproken. De alliantie draagt op deze manier bij aan een schonere en aantrekkelijkere stad. *Zuid-Holland Bereikbaar*⁷ zorgt voor de praktische uitwerking en ondersteuning.

Havensteder verhuurt ruim 45.000 sociale huurwoningen in Rotterdam en omgeving en zet in op CO₂-reductie. Naast de energietransitie en circulair werken is ook mobiliteit een belangrijk speerpunt waar veel winst te behalen valt. In 2022 is er een mobiliteitsscan⁸ uitgevoerd. Deze nulmeting geeft inzicht hoe Havensteder op dit moment scoort als het gaat om mobiliteit. Op basis hiervan stelt Havensteder een Plan van Aanpak op met concrete stappen om over te stappen op duurzame oplossingen die bijdragen aan onder andere CO₂-reductie. Deskundigen vanuit Zuid-Holland Bereikbaar helpen bij het opstellen van dat Plan van Aanpak en het doorvoeren van verbeteringen. Jaarlijkse volgt een monitoring die met de andere partners binnen de alliantie gedeeld wordt om te leren van elkaar. In het Plan van Aanpak komen onder meer alternatieve vervoersopties en regelingen voor woon-werk verkeer, het beleid voor hybride werken en acties om het bedrijfsvervoer duurzamer te maken. In 2023 verwacht Havensteder de eerste concrete operationele verbetermaatregelen te nemen op het gebied van woon-werk verkeer. Daarna volgt het bedrijfsvervoer.

6 <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/klimaatalliantie/>

7 <https://zuidhollandbereikbaar.nl/actueel/1-op-de-5-werknemers-verduurzaamt-woon-werk-en-zakelijk-verkeer-in-rotterdam/>

8 <https://samenbereikbaar.nl/product/mobiliteitsscan/>

CONTACTPERSONEN

John van der Knaap, Havensteder: john.vanderKnaap@havensteder.nl
Rien van der Knaap, Mobiliteitsmakelaar Klimaatakkoord Rotterdam, rienvanderknaap@zuidhollandbereikbaar.nl.

Voorbeeld DUWO: Carver Cargo

Vastgoed Service is het onderhoudsbedrijf van studentenhuysvester DUWO. Zij beheert ruim 35.000 huurwoningen in de studentensteden Amsterdam, Delft, Den Haag, Leiden, Wageningen en Deventer. Er werken in totaal 28 FTE waarvan 18 vaklieden. Huurders melden onderhoudsverzoeken bij een collega op het callcenter waar de werkzaamheden worden ingepland. De studentenhuizen staan vaak in de centra van steden. In de uitvoering van het service onderhoud hebben de vaklieden te maken met moeilijke bereikbare complexen. Het vinden van een parkeerplaats is soms tijdrovend. En de parkeerkosten zijn hoog. Twee jaar geleden kaartte Vastgoed Service dit aan bij de gemeente Den Haag. De logistiek makelaar van de gemeente Den Haag kwam met het idee om een Carver Cargo uit te testen. Een Carver Cargo wordt doorgaans gezien als een (overdekte) scooter en kan 1 persoon en materiaal tot 100 kilogram vervoeren. In Delft ziet de gemeente de Carver als een scooter waardoor parkeren gratis is en de Carver ook op de stoep mag staan. Begin 2021 is de eerste Carver Cargo ingezet in Delft. De Carver is gestationeerd op het terrein van Vastgoed Service. De Carver is geschikt voor de kleinere onderhoudsklussen die worden ingepland in het centrum van Delft. De vakman rijdt met de materialen die nodig zijn voor de klus in zijn bus naar de Carver. Hij laadt het benodigde materiaal in het Cargo deel en rijdt naar de locatie. Uit de evaluatie blijkt dat de Carver Cargo oplossing biedt voor een betere bereikbaarheid tegen lagere kosten. De Carver is bij een inzet van 4 keer per maand al kostenneutraal, dankzij het gratis parkeren. De vaklieden vinden het een goede oplossing, het is geschikt voor het vervoer van materiaal voor de kleinere klussen. De reis en met name het zoeken naar een parkeerplaats kost minder tijd. De Carver biedt beschutting dankzij de overkapping. Ook huurders vinden het een leuke oplossing. Er zijn ook verbeterpunten. Zo staat de Carver op vaste plek op het terrein van Vastgoed Service aan de rand van de stad. De logistiek wordt effectiever door stalling op het parkeerterrein van het kantoor van DUWO Delft dat op kortere afstand van het centrum ligt. De Carver zal verhuizen naar een parkeerplek bij het DUWO-kantoor. Vastgoed Service wil na Delft de komende jaren in Amsterdam, Den Haag en Leiden één Carver Cargo per stad inzetten.

CONTACTPERSOON

Peter Pronk, Vastgoed Service (DUWO): ppr@vastgoedsevice.nl

Meer informatie

Nederland elektrisch: overzicht financiering (2022)

<https://nederlandelektrisch.nl/subsidies-financiering/subsidies-en-regelingen>

RVO.nl, Financiële ondersteuning elektrisch rijden (2022)

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/energie-en-milieu-innovaties/elektrisch-rijden/financiële-ondersteuning>

Woningcorporaties en duurzame mobiliteit

Het inspiratieboekje 'Woningcorporaties en duurzame mobiliteit' is in 2022 geactualiseerd. We ontvingen vele nieuwe voorbeelden die wij hebben opgenomen in de reeks van bouwstenen. Het gaat om voorbeelden uit landelijke en stedelijke gebieden. Het inspiratieboekje en de reeks bouwstenen geven inzicht in wat corporaties aan duurzame mobiliteit kunnen doen. Zij zijn los van elkaar te lezen en wij zien dat corporaties die aan de gang gaan met duurzame mobiliteit het meest impact maken wanneer zij samenwerken met (commerciële) partijen. Een regierol vanuit de gemeente of Provincie helpt ook. Wij wensen jou lef en plezier om de mooie voorbeelden in de eigen praktijk te brengen. Wij horen graag hoe dat gaat en waar we kunnen helpen. Goed voorbeeld doet goed volgen!

Mobiliteit van de toekomst

We zien een toename van het aantal elektrische bedrijfsauto's maar minder groot dan wij verwachten. Corporaties stellen vaker bedrijfsfietsen en elektrische deelauto's beschikbaar. Er is meer keuze in elektrisch vervoer en de aanschafkosten zijn gedaald ten opzichte van 2019. De eerste corporaties kiezen voor microcars.

Naar een parkeernorm op maat

Het merendeel van de huurders bezit geen auto. Zij maken gebruik van andere vormen van betaalbaar vervoer. Corporaties investeren steeds minder in parkeervoorzieningen. De provincie Zuid-Holland heeft een maximale parkeernorm van 0,7 plekken in de nieuwe omgevingsverordening opgenomen voor alle nieuwbouw. Een lage parkeernorm kan mogelijkheden creëren voor deelmobiliteit. Een lagere norm draagt daarnaast bij aan betaalbaar wonen.

Woon-werkverkeer: Ik kies en reis bewust

Het voorbeeld van Eigen Haard is inmiddels standaard onderdeel van de bedrijfsvoering en door meerdere corporaties opgepakt. Medewerkers waarderen de mobiliteitspas en de stimulans om naar het werk te fietsen. Geen vaste maandelijkse vergoeding, maar een werkgever die de reis faciliteert die wordt gemaakt, wordt de praktijk. Steeds meer corporaties bevoordelen bij de reiskostenvergoeding woon-werk, fiets- boven autokilometers.

Bedrijfsauto's: deelmobiliteit ook voor huurders

Huurders hebben steeds meer fietsen en ook het aantal scooters en scootmobielen neemt toe. Corporaties investeren steeds meer in de stalling hiervan. Deelmobiliteit zoals Samen duurzaam op weg, waarin ook huurders gebruik kunnen maken van bedrijfsauto's kent eveneens navolging. Het delen van bedrijfsauto's is economisch aantrekkelijk voor de corporatie en voor de huurders.

Groene huisvesters

Het inspiratieboekje en de reeks bouwstenen zijn te vinden op de website van Groene Huisvesters <https://groenehuisvesters.nl/boekjes/>.

Colofon

De reeks 'Woningcorporaties en duurzame mobiliteit' is gemaakt in opdracht van de Provincie Zuid-Holland en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

Beeldmateriaal

DUWO Vastgoedservice

Vormgeving

Provincie Zuid-Holland

Redactie

Marlou Boerbooms, marlou@energieambassadeur.nl

Jos Thomaes, j.thomaes@greenmobilitypartner.nl

December 2022